

Jezus ging Jericho in en trok door de stad.
Er was daar een man die Zacheüs heette.
Deze Zacheüs was hoofd tollenaar,
en hij was erg rijk.
Hij wilde Jezus zien, om te weten te komen
wat voor iemand het was,
maar dat lukte hem niet
vanwege de menigte,
want hij was klein van stuk.
Daarom liep hij snel vooruit
en klom in een vijgenboom
om Jezus te kunnen zien
wanneer Hij voorbijkwam.
Toen Jezus daarlangs kwam,
keek Hij naar boven en zei:
'Zacheüs, kom vlug naar beneden,
want vandaag moet ik
in uw huis verblijven.'
Zacheüs kwam meteen naar beneden
en ontving Jezus vol vreugde bij zich thuis.
Allen die dit zagen,
zeiden morrend tegen elkaar:
'Hij is het huis van een zondig mens
binnengegaan
om onderdak te vinden voor de nacht.'
Maar Zacheüs was gaan staan
en zei tegen de Heer:
'Luister, Heer, de helft van mijn bezittingen
zal ik aan de armen geven,
en als ik iemand iets heb afgeperst,
zal ik het viervoudig vergoeden.'
Jezus antwoordde:
'Vandaag is dit huis redding
ten deel gevallen,
want ook deze man
is een zoon van Abraham.
De Mensenzoon is gekomen
om te zoeken en te redden
wat verloren was.'

Lucas 19, 1-10

Toen de Franse president Mitterrand in 1994
de vraag kreeg of het waar was dat hij een
buitenechtelijke dochter had, antwoordde
hij lakoniek: "et alors?" – "en dan?". Een
goede reactie om beschuldigingen en
verdere roddels af te blokken.

Misschien is dat ook wel de houding van
Jezus in dit verhaal van Lucas. Zacheüs is
hoofdtollenaar, en hij is erg rijk. Zonder
twijfel heeft hij veel mensen afgeperst. Als
tollenaar werkt hij voor de Romeinse
bezetters. Hij is dus een collaborateur. In de
ogen van de Joden is hij een zondaar,
omdat hij meewerkt met die 'heidene'. Ze
hebben geen goed woord over voor hem.
Dat is zeer menselijk en begrijpelijk. Niet
alleen letterlijk, maar ook figuurlijk is hij
klein van stuk. Hij krijgt geen eigen plaats in de
menigte.

Zacheüs *klimt in een vijgenboom*. Is het een
verwijzing van de evangelist naar het
verhaal van Adam en Eva? Toen hun ogen
opengegaan waren en ze beseften dat ze
fout waren, *regen ze vijgenbladeren aan
elkaar en maakten er lendenschorten van*
(Genesis 3, 7). Bovendien wil Zacheüs Jezus
zien, om te weten te komen wat voor
iemand het is. Is Zacheüs op zoek naar een
ander leven en zoekt hij steun bij Jezus?

Jezus 'ziet' Zacheüs en spreekt hem aan:
'vandaag moet ik in uw huis verblijven.'
Deze woorden zijn een omschrijving van de
betekenis van de naam 'Jahwe': 'Ik ben er
en Ik zal er zijn voor jou'. Jezus wil die
nabijheid van God belichamen. Hij 'moet'
dat doen. Dat is zijn roeping en zijn zending.
Zo doet Hij Zacheüs *opstaan*. Hij gunt de
tollenaar nieuw leven.

Het gemor van de omstanders is scherp en
veroordelend voor beiden: '*Hij is het huis
van een zondig mens binnengegaan om
onderdak te vinden voor de nacht.*'
Op Zacheüs heeft de vertrouwensvolle
aanwezigheid van Jezus een goede
invloed: '*de helft van mijn bezittingen zal ik
aan de armen geven, en als ik iemand iets
heb afgeperst, zal ik het viervoudig
vergoeden.*'

Onze samenleving is zeer hard geworden.
Mensen worden vlug beschuldigd en ook
veroordeeld. Concurrenten worden zwart
gemaakt en beklad. Roddels worden voor
waarheid gehouden en doorverteld. Het
'gemor' breekt veel mensen. Niet zelden
moeten onbarmhartige aanvallen de eigen
zwakte en het eigen falen verbergen.

Wanneer een mens beschuldigd wordt zijn
er twee mogelijkheden.

Je kan meedoen met 'de menigte' en je
aansluiten bij de beschuldigingen en de
verwijten. Zo maak je elk contact met die
persoon verder onmogelijk. Vaak haal je
dan enkel boosheid en hardheid bij hem of
haar naar boven.

Je kan reageren met "et alors" en contact
bewaren: '*vandaag moet ik in uw huis
verblijven*'. Zo kan je in gesprek gaan,
zonder verwijten of beschuldigingen. Als je
begint met luisteren, kan je het beste in die
persoon naar boven halen. Zo kunnen
eventuele fouten recht gezet worden, zoals
Zacheüs deed. Zo wordt de hardheid van
onze samenleving een beetje afgebroken.

Natuurlijk is het allemaal niet zo eenvoudig.

Et alors?

God,
help ons te zien
wat voor iemand Jezus was.

Help ons te groeien
in de open houding,
waarmee Hij gelooft
in het goede in elke mens.

Help ons te groeien
in de verzoeningskracht
die Hem met mildheid
naar Zacheüs doet kijken.

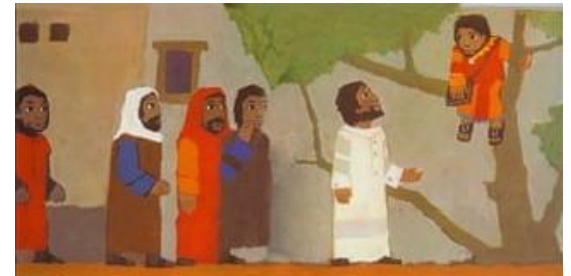
God van vergeving,
help ons te geloven
dat ook wij
vergevingsgezind kunnen zijn.

God,
leer ons luisteren naar mensen,
zodat we het goede in elkaar
naar boven kunnen halen.

Amen.

Tekening:
Kees de Kort.
Hij overleed op 24 augustus 2022.

In het licht van Gods woord

“Et alors?”